

1. Casussen

Casus 1 – Differentiatie en motivatie

1. Beschrijving van de casus

Wat was mijn doel?

Mijn doel was om binnen 4 weken een lessenserie op te zetten waarin gedifferentieerd wordt om de leerlingen intrinsiek te motiveren en een positieve sfeer in de klas te creëren.

In een tweede klas havo liep het dit jaar niet zo lekker. Ik moest veel straf geven, de sfeer was over het algemeen erg negatief en ik kon mijn les niet uitvoeren zoals ik die gepland had. Vergeleken met de andere 2havo klas kostten de lessen met deze klas me erg veel energie. Vorig jaar, toen deze leerlingen nog in de brugklas zaten, gaf ik deze klas ook al les, zij het wel in een iets andere samenstelling. Toen merkte ik vaak dat de leerlingen graag zelf aan de slag waren en het lastig vonden om lang klassikaal met een opdracht bezig te zijn. Vanuit deze wetenschap lette ik er vanaf het begin van dit jaar al op dat het plenaire gedeelte in de les niet te veel tijd in beslag nam. Echter, zelfs met deze aanpassing in mijn lesprogramma bleven de lessen stroef verlopen en hield ik er in veel gevallen een negatief gevoel aan over. Een tijdje terug gaf ik de leerlingen halverwege de les een soort keuzemenu, waarbij ze mochten kiezen uit drie opdrachten. Ik merkte toen dat de leerlingen allemaal een keuze maakten en enthousiast en goed aan het werk gingen. Dat zette me aan het denken: Is mijn lesprogramma soms niet te standaard, te eenzijdig? Kunnen de leerlingen wel aan de slag met wat zij leuk vinden? Wat zegt deze situatie, waarin de leerlingen uiteindelijk allemaal enthousiast bezig waren, over de behoeften van de leerling?

Hoe ben ik te werk gegaan?

Om mijn vermoeden te bevestigen dat leerlingen gemotiveerder zouden zijn wanneer ze zelf een onderdeel mogen kiezen waar ze mee aan de slag gaan tijdens de les, heb ik in de literatuur gezocht naar relevante informatie. Bruner (1962) gaf al aan dat een grotere vrijheid ertoe neigt de intrinsieke motivatie en prestatie te verhogen. In het onderzoek van Zuckerman et al. (1978) is dit aan de hand van een experiment bevestigd. Een deel van de proefpersonen kreeg een puzzel aangereikt om op te lossen, terwijl het andere deel zelf mocht kiezen welke puzzel ze gingen oplossen. Uit het onderzoek bleek dat de kinderen uit de groep die een keuze had, een grotere intrinsieke motivatie hadden om de puzzel goed op te lossen. Beide bronnen hebben het over intrinsieke motivatie. Volgens Ryan en Deci (2000) is intrinsieke motivatie te omschrijven als de motivatie om iets te doen omdat het interessant of plezierig is. Intrinsieke motivatie leidt tot creativiteit en een hoge kwaliteit van leren. Het tegenovergestelde van intrinsieke motivatie is extrinsieke motivatie, wat inhoudt dat je iets doet om bijvoorbeeld straf te voorkomen of een goed cijfer te halen. De motivatie waar ik naar streefde en zoals beschreven in het gestelde doel, was de intrinsieke motivatie van de leerlingen. Uit de literatuur bleek dat het hebben van een keuze de intrinsieke motivatie kan verhogen.

Dit vermoeden had ik al naar aanleiding van de les waarin ik met een keuzeopdracht had gewerkt. Om bevestiging te krijgen van mijn vermoeden dat de leerlingen van deze klas het fijn vinden om met een keuzemenu te werken en om erachter te komen of er inderdaad zoveel diversiteit is in de klas wat betreft de voorkeuren voor bepaalde vaardigheden van de leerlingen, heb ik een enquête opgesteld over de lessen. De vragen en de reacties van de leerlingen zijn te vinden in *bewijs 1.1*. Ik heb de leerlingen gevraagd naar hun motivatie voor het vak Frans en welk onderdeel van Frans ze het leukst vinden. Daarnaast heb ik gevraagd hoe ze de lesindeling bij Frans vinden, oftewel: Is er genoeg afwisseling tussen plenair werken en zelfstandig aan de slag kunnen? Om erachter te komen of de leerlingen het fijn zouden

vinden om met een keuzemenu te werken, heb ik deze vraag ook in de enquête verwerkt. Ten slotte heb ik nog gevraagd naar tips om de lessen te verbeteren. Een vraag die niet zozeer met mijn doel te maken had, was de vraag wat hun mening was over de docent. Ik merkte dat ik onzeker werd over mijn kwaliteiten als docent, doordat het niet zo goed liep in deze klas. Ik was erg benieuwd naar de uitkomst van deze vraag.

Uit de resultaten van de enquête bleek dat een aantal van mijn vermoedens werd bevestigd, maar er waren ook verrassende antwoorden. Ik bespreek nu de vragen die het meest relevant zijn voor deze casus, de totale uitslag van de enquête is te vinden in *Bewijs 1.1*. Vraag 2 van de enquête luidde: *Hoe leuk vind je het vak Frans?*, waarbij de leerlingen op een schaal van 1 (totaal niet leuk) tot 10 (geweldig!) hun mening moesten geven over het vak in het algemeen. Gemiddeld scoorden de leerlingen hierop een 7,5. Dat was boven mijn verwachting, want ik had het gevoel dat ze het totaal niet leuk vonden. Op de vraag welk onderdeel van Frans de leerlingen het leukst vinden, werd heel divers gereageerd. Hieruit blijkt dus dat er een grote diversiteit is aan voorkeuren. Eerder schreef ik over de aanpassing die ik aan het begin van het jaar al gedaan had in mijn lesprogramma (minder plenair, meer zelfstandig aan de slag). Uit vraag 4 bleek dat 81,8% van de leerlingen de afwisseling tussen het luisteren naar de docent en het zelfstandig werken nu goed vindt. Het antwoord op vraag 5, waarbij de leerlingen gevraagd werd op een schaal van 1 (heel moeilijk) tot 10 (heel makkelijk) aan te geven hoe moeilijk ze Frans vinden, werd geantwoord tussen de 4 en de 10, wat aangeeft dat er best wel niveauverschil is in de klas. Het antwoord op vraag 6 was voor mij een bevestiging van mijn vermoedens dat de leerlingen het werken met een keuzemenu fijn zouden vinden. Bijna 78% van de leerlingen gaf hier bevestigend antwoord op.

Wat heb ik gedaan?

Aan het begin van het nieuwe hoofdstuk heb ik de leerlingen een klassikale les over het thema van het hoofdstuk gegeven. Aan het einde van deze les heb ik 3 verschillende opdrachten uitgelegd: grammatica, schrijven en spreken. De opdrachten zijn te vinden in *bewijs 1.2*. Deze opdrachten heb ik zelf bedacht, waarbij ik de doelen van het hoofdstuk in mijn achterhoofd heb gehouden. Bij iedere opdracht heb ik precies uitgelegd wat er verwacht werd en wat het doel van de opdracht was. Opdracht 1 ging over grammatica. De leerlingen moesten zelfstandig de grammatica-onderdelen van het hoofdstuk doornemen en daar opdrachten over maken. Vervolgens moesten ze één onderwerp kiezen en er een filmpje over maken waarin ze de grammatica uitleggen aan hun klasgenoten. Opdracht 2 ging over schrijven. De leerlingen moesten een stripverhaal maken rond het thema *sport en hobby's*, het thema van het hoofdstuk. De strip moest bestaan uit minimaal 8 plaatjes en 8 Franse zinnen. Opdracht 3 ging over spreken. Hierbij moesten de leerlingen elkaar interviewen. Ook dit interview moest gaan over het thema *sport en hobby's* en moest bestaan uit minimaal 8 vragen en antwoorden. Alle opdrachten sloten aan op de doelen van het hoofdstuk. Bij opdracht 1 was dit: *Je kunt het onregelmatige werkwoord pouvoir vervoegen in de tegenwoordige tijd* en *Je kunt de vormen van het bezittelijk voornaamwoord toepassen*. Bij opdracht 2 en 3 was dit: *Je kunt over je hobby of sport praten*. Na de uitleg hebben de leerlingen hun keuze op een briefje geschreven, zodat ik voor de volgende les zou weten hoeveel leerlingen met welke opdracht aan de slag zouden gaan. In de twee lessen die volgden zijn de leerlingen in twee- of drietallen zoveel mogelijk zelfstandig aan de slag gegaan. Ik heb van te voren benoemd dat er maar één docent is voor 28 leerlingen en dat de aandacht dus goed verdeeld moest worden. Als de leerlingen vragen hadden, moesten ze deze op een briefje schrijven en die konden ze stellen als ik langs zou komen. Het eerste kwartier heb ik geen hulp gegeven, zodat de leerlingen zelf zouden proberen eventuele problemen op te lossen. De vragen die ze zelf niet beantwoord kregen, beantwoordde ik toen ik na een kwartier een vragenronde door de klas deed. Daarbij hield ik

een vaste route aan, zodat ik niet van links voorin naar rechts achterin zou gaan. Zo wisten de leerlingen ook wanneer ik bij hen langs zou komen. Daarnaast hielp dit om het zogenaamde 'obergedrag', waarbij een docent telkens bezig is om alle vragen van de leerlingen te beantwoorden zodra ze daarom vragen (Teitler, 2017), te voorkomen. Dit had ik als ontwikkelpunt meegekregen tijdens het lesbezoek van stage niveau 3. Ik heb de leerlingen voor deze opdracht geen cijfer gegeven, om te voorkomen dat ze met extrinsieke motivatie aan de slag zouden gaan, terwijl ik ze juist intrinsiek wilde motiveren.

Hoe verliep het?

De lessenserie verliep over het algemeen erg goed.

In les 1 legde ik uit dat we de komende twee lessen iets anders zouden gaan doen. Ik zag direct dat de leerlingen enthousiast werden. Doordat de leerlingen zelf mochten kiezen met wie ze samen gingen werken en welke opdracht ze zouden gaan doen, werd dit enthousiasme vergroot. Uiteindelijk koos geen enkele leerling voor opdracht één (grammatica). Het was voor mij makkelijk om de groepjes samen te stellen, omdat de leerlingen hun voorkeur aangegeven hadden.

Aan het begin van de tweede les legde ik kort de opdrachten uit, die de leerlingen vervolgens ook op papier kregen. Op twee groepjes na gingen de leerlingen daarna heel enthousiast aan de slag. Er werd gebrainstormd, gezocht in woordenboeken en in de verschillende woordenlijsten van het boek. Ik merkte dat het goed was dat ik had afgesproken het eerste kwartier geen hulp te geven, omdat er direct heel veel vragen kwamen. Nu de leerlingen wisten dat ik pas na een kwartier antwoord zou geven, zetten ze zich beter in om zelf het antwoord te vinden. De twee groepjes die minder goed aan de slag gingen, heb ik even apart genomen. Met deze leerlingen heb ik besproken wat hun ideeën waren, wat ze daarvoor nodig hadden en welke taakverdeling ze zouden hanteren. Toen zij zo'n tien minuten aan de slag waren, ben ik gaan kijken of ze vooruitkwamen. Dat was gelukkig het geval. Aan het einde van deze les heb ik met de leerlingen geëvalueerd hoe het samenwerken was gegaan en of ze op schema lagen wat werk betreft. Zo niet, dan zouden ze thuis aan de opdracht verder moeten werken om de opdracht op tijd in te kunnen leveren.

Les drie startte met een korte terugblik: Hoe ver zijn jullie, wat heb je nog nodig in deze laatste les? Verder was de werkwijze over het algemeen hetzelfde als in les twee. Aan het einde van deze les heb ik met de leerlingen geëvalueerd wat ze van de keuzeopdrachten vonden (zie *bewijs 1.3*) en afgesproken wanneer ze het werk zouden inleveren. Het filmpje werd via de mail ingeleverd en de strip op papier.

Wat heeft het de leerlingen en mezelf opgeleverd?

Deze interventie heeft heel veel opgeleverd, allereerst voor de leerlingen. Ze vonden het heel leuk om zelf te mogen kiezen aan welke opdracht ze zouden gaan werken en met wie ze dat wilden doen. Ik heb de leerlingen veel vrijheid gegeven in hoe ze de opdracht vorm zouden geven, wat zorgde voor een duidelijk merkbaar gevoel van autonomie. Doordat de opdracht goed aansloot bij hun belevingswereld, werd er (over het algemeen) enthousiast gewerkt. Daarnaast zijn ze in de stof van het hoofdstuk gedoken en hebben ze gewerkt aan de verschillende leerdoelen. Ook hebben ze hun vaardigheden in het samenwerken verbeterd, doordat er een goede taakverdeling en samenwerking moest zijn om de opdracht tot een goed einde te brengen. Een aantal resultaten van deze opdracht zijn te vinden in *bewijs 1.4*.

Ook mezelf heeft het veel opgeleverd. Ten eerste heeft het me het vertrouwen gegeven dat er nog te werken valt met deze klas, want dit gevoel was ik na een paar zware weken kwijtgeraakt. Daarnaast heeft deze opdracht me de ruimte gegeven mijn vaardigheden van het begeleiden van samenwerkend leren te ontwikkelen.

Een laatste punt wat zowel voor de leerlingen als voor mijzelf een heel positief gevolg is van deze opdracht, is dat het leerklimaat een stuk verbeterd is. De lessen na de lessenserie verbaasde ik me erover hoe positief er gewerkt wordt en hoe fijn de sfeer was in de klas. Ik heb het differentiëren doorgezet in kleinere opdrachten. Zo probeer ik nu iedere les een stukje differentiatie toe te passen, maar dan nu vaak in iets kleins. Zo legde ik pas een stuk grammatica uit, waarna ik de leerlingen liet kiezen om hierover opdrachten uit het boek te maken of deze informatie in een creatieve mini-poster te verwerken. Alle leerlingen waren bezig met de verwerking van de lesstof en het behalen van de bijbehorende lesdoelen, maar wel op een manier die zij prettig vonden werken. Deze kleine dingen zorgen er iedere les weer voor dat de gevoelens van relatie, autonomie en competentie bij de leerlingen versterkt worden, wat zorgt voor een goede sfeer in de klas. Vergeleken met de situatie aan het begin van deze casus is dat een hele verbetering!

2. Aangetoonde LERs en onderbouwing

Bekwaamheidsdomein pedagogisch handelen

Vanuit zijn pedagogische visie van wie hij voor de ander wil zijn en bewustzijn van de eigen bias, differentieert de leraar ontwikkelingsgericht naar de behoefte van autonomie, relatie en competentie van zowel individuele leerlingen als van de groep, en creëert zo een prettig, veilig en ordelijk werkklimaat voor alle leerlingen. (Ped2.4)

Toelichting

Mijn pedagogische visie is dat leerlingen veiligheid en duidelijkheid nodig hebben om goed te kunnen presteren. In de praktijk betekent dit dat ik duidelijke regels stel, omdat de leerlingen daar behoefte aan hebben. Ze willen weten wat wel en niet mag, een stuk duidelijkheid dus. Wanneer er duidelijke regels zijn, wordt ook een veilige sfeer gecreëerd, omdat duidelijk is welk gedrag wel en niet geaccepteerd wordt. Vanzelfsprekend is gedrag dat voor onveiligheid kan zorgen (elkaar uitlachen wanneer iemand een fout maakt, pesten, anderen buitensluiten) niet getolereerd. Als docent ben ik me bewust van mijn voorbeeldfunctie hierin. De overtuiging dat leerlingen regels nodig hebben, heeft ook een valkuil. Ik weet namelijk van mezelf dat ik de touwtjes op pedagogisch gebied het liefst zelf in handen houd, uit angst de regels te snel los te laten. Dat resulteert regelmatig in lessen waarin ik veel aan het woord ben en waarin ik de leerlingen graag allemaal de zelfde opdracht laat doen om overzicht te kunnen bewaren. Dit sluit echter niet altijd aan bij de behoeften van de leerlingen. Om aan de behoeften van de leerlingen te voldoen, heb ik een lessenserie ontworpen waarin leerlingen aan de slag gingen met een opdracht die ze zelf uit een aantal opdrachten mochten kiezen. Mijn doel hierbij was het creëren van positieve sfeer in de klas doordat de leerlingen intrinsiek gemotiveerd waren. Hierbij heb ik voldaan aan de behoeften van autonomie, relatie en competentie. Autonomie, omdat de leerlingen zelf mochten kiezen aan welke opdracht ze zouden werken en zoveel mogelijk zonder hulp van de docent bezig waren. Competentie, omdat de leerlingen het vertrouwen kregen zelf de leerdoelen te kunnen behalen als ze de opdracht af zouden ronden, met behulp van de informatie uit het boek. En relatie, omdat er een positieve sfeer in de klas hing doordat de leerlingen gemotiveerd waren. Hierbij heb ik zowel de behoeften van de groep in het algemeen (het zelf kunnen kiezen van een opdracht) als van individuele leerlingen (het werken aan de vaardigheid die zij het leukst vinden) in het oog gehouden. Het resultaat van deze interventie was dat er nu een prettig, veilig en ordelijk werkklimaat hangt in de klas omdat aan de behoeften van de leerlingen wordt voldaan.

De leraar onderbouwt zijn handelen ten aanzien van het vergroten van het vermogen tot zelfregulerend leren van leerlingen, en betreft hierbij zijn visie op te (on)mogelijkheden ten aanzien van het begeleiden van (zorg)leerlingen vanuit zijn rol. (Ped3.4)

Toelichting

Bij het uitvoeren van de lessenserie vond ik het best lastig dat ik niet alle leerlingen apart kon begeleiden en hun leerproces niet heel gericht kon sturen. Zoals ik in de toelichting hier boven al beschreef, zou ik dat het liefst wel doen, omdat ik dan meer overzicht heb over het leerproces voor de leerlingen en het idee heb hen dan beter, dat wil zeggen specifiek, te begeleiden. Naast dat dit in de meeste gevallen praktisch niet haalbaar is, moeten leerlingen ook leren om hun eigen leerproces te sturen (Onderwijs in de 21^e eeuw, 2017). Tijdens de lessenserie heb ik er bewust voor gekozen de leerlingen af en toe momenten geen vragen te laten stellen, om dit zelfregulerend vermogen te stimuleren. Wel was er iedere les voor iedere leerling de mogelijkheid om de vragen waar hij of zij echt niet uit kwam, te stellen. Immers vind ik de begeleidende, coachende rol van mij als docent hierin onmisbaar.

Bekwaamheidsdomein (vak)didactisch handelen

De leraar verantwoordt en vertaalt zijn didactische visie naar voor de doelgroep relevante en effectieve leeractiviteiten en past hierbij de principes van taalgericht lesgeven toe. (Did1.4)

Toelichting

Mijn didactische visie is dat ik vanuit mijn enthousiasme lessen wil verzorgen die aansluiten bij de leerlingen, waardoor zij plezier hebben in het leren van de Franse taal. Hierbij zet ik regelmatig actieve werkvormen en creatieve opdrachten in die aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen. In deze casus heb ik deze visie vertaald naar een lessenserie waarin de leerlingen leeractiviteiten deden die relevant (ze werkten aan de vaardigheden die zij leuk vinden en aansloten bij hun belevingswereld) en effectief (ze werkten volgens een gestuurde opdracht richting de doelen voor dit hoofdstuk) voor hen waren. Hierbij werden de drie principes van taalgericht lesgeven toegepast: context, taalsteun en interactie. Door de leerlingen samen te laten werken vond er gedurende de hele opdracht interactie plaats. Doordat de leerlingen de opdrachten vanuit hun eigen belevingswereld konden insteken, was er duidelijk sprake van een bekende context. Ten slotte werd de taalsteun vormgegeven door de leerlingen de woordenlijsten en zinnen aan te bieden die ze konden gebruiken.

De leraar verantwoordt en vertaalt zijn visie op (vak)didactiek, differentiatie en toetsing naar onderwijs- en toetsingsactiviteiten, en stelt deze activiteiten bij op basis van toetsresultaten en andere evaluaties. (Did2.4)

Toelichting

Uit de enquête die ik heb uitgevoerd, werden mij een aantal belangrijke zaken duidelijk die betrekking hadden op mijn lesgeven. Zo werd mij onder andere duidelijk dat de interesses van de leerlingen op verschillende vlakken liggen. Vanuit de kennis die deze evaluatie me heeft opgeleverd, heb ik een lessenserie opgesteld met onderwijsactiviteiten die aansloten bij de behoeften van de leerlingen. Voor deze opdrachten heb ik de leerlingen geen cijfer gegeven, omdat het geven van cijfers voor iedere leeractiviteit in strijd is met mijn visie op toetsing. Waar toetsing vaak leidt tot extrinsieke motivatie wil ik juist graag werken aan de intrinsieke motivatie van de leerlingen en daar hoort mijns inziens activerende didactiek bij in plaats van toetsing.

Omdat de methode aan het einde van het hoofdstuk de vaardigheden wel toetst, zal ik deze lessenserie na de toetsing van het hoofdstuk eventueel aanpassen en verder verbeteren zodat deze in de toekomst nog effectiever zal zijn.

Bekwaamheidsdomein professioneel handelen

De leraar bouwt redeneerketens door relaties tussen (aspecten van) eigen interventies en gewenste uitkomsten plausibel te maken met behulp van relevante onderzoeks- en vakliteratuur. (Pro3.4)

Toelichting

Nadat ik het vermoeden had dat een keuzemenu zou zorgen voor meer intrinsieke motivatie, heb ik een enquête afgenomen. Daarna heb ik in de literatuur gezocht naar informatie over de relatie tussen keuzevrijheid en motivatie. Toen mijn vermoedens door onderzoeken werden bevestigd, heb ik een interventie bedacht: de lessenreeks.

Naar aanleiding van een eigen vakdidactische praktijkvraag stelt de leraar zelfstandig en methodisch-systematisch de opbrengsten vast van een kleinschalige interventie in de eigen lespraktijk en verbindt hier implicaties voor het eigen handelen aan. Hij maakt de verkregen inzichten van waarde voor belanghebbenden middels een beroepsproduct in de breedste zin des woords, en verspreidt dit product bij voorkeur op een activerende manier (bijvoorbeeld via een workshop voor collega's of medestudenten). (Pro4.4)

Toelichting

De casus kwam voort uit een praktijkvraag, zoals beschreven in de casusbeschrijving. Aan de hand van deze praktijkvraag heb ik zelfstandig uitgezocht hoe de leerlingen dachten over de lessen om de oorzaak van het probleem te achterhalen. Dit heb ik gedaan door eerst de enquête uit te zetten en te analyseren en vervolgens het literatuuronderzoek uit te voeren. Aan de hand van de uitkomsten heb ik kritisch gekeken naar mijn eigen handelen ten aanzien van differentiëren naar relatie, competentie en autonomie, waarna ik de lessenserie uitgedacht heb en uitgevoerd. Deze heb ik gedeeld met mijn collega die ook aan 2havo lesgeeft, zodat zij de lessen ook kan inzetten.

3. Reflectie en ontwikkelpunten

Terugblikkend op de lessenserie ben ik over het algemeen erg tevreden met het resultaat ervan. De sfeer is duidelijk verbeterd en de leerlingen hebben goed meegedaan, ondanks het feit dat ze geen cijfer kregen voor deze opdracht. Dat is vaak wel de eerste vraag die ze stellen wanneer ik hen een opdracht uitleg.

Als ik kritisch kijk naar de opzet van de lessenserie, zou ik die een volgende keer wel iets anders vormgeven. Beide groepen leerlingen hebben gewerkt aan het doel: *Na deze unité kun je over je hobby of sport praten*. Enerzijds was het namelijk erg leerzaam om deze opdrachten aan het begin van het nieuwe hoofdstuk te doen, omdat de leerlingen dan op een heel andere manier kennismaken met het thema van het hoofdstuk. Anderzijds heb ik wel ervaren dat sommige leerlingen het moeilijk vonden om op deze manier te werken. Alleen de leerlingen die echt goed zijn in Frans, konden direct zonder hulp aan de slag. Dat is logisch te verklaren wanneer we kijken naar de oefeningentypologie van Neuner, zoals beschreven in het boek

Moderne vreemde talen in de onderbouw (Staatsen & Heebing, 2015). Dit fasemodel deelt het opbouwen van een communicatieve taak in vier fasen in, die lopen van receptieve oefeningen naar reproductieve oefeningen om vervolgens te resulteren in een productieve oefening. In deze lessenserie ben ik vrijwel direct gegaan naar een productieve oefening en dus is het logisch dat niet alle leerlingen direct wisten wat ze moesten doen. Wel hebben de leerlingen al vaker gewerkt met het maken van een interview of een stripverhaal en kennen ze de vaste opbouw van Franse zinnen. Ik wist daarom dat ze aan de hand van het vocabulaire en de zinnen uit het hoofdstuk een eind zouden kunnen komen. Echter zou ik in het vervolg toch meer tijd nemen voor deze lessenserie en er dan meer inleidende opdrachten aan vooraf laten gaan.

Een tweede ontwikkelpunt, waar ik me heel goed van bewust ben, is de haalbaarheid van deze manier van werken voor de praktijk. Wat ik hiermee bedoel is het volgende. Het is onmogelijk om het hele jaar door zulke lessenseries te doen en alleen op deze manier te differentiëren. Zoals ik eerder al beschreven heb, heb ik de kennis die deze lessenserie me heeft opgeleverd omgezet in het voornemen om iedere les te differentiëren, maar dan wel met een iets kleinere aanpak. Ik zou deze lessenserie dan ook niet willen nemen als mijn ultieme voorbeeld van hoe differentiëren er voor mij standaard uitziet, omdat het differentiëren dan alleen plaatsvindt tijdens deze lessenseries. Dat wil ik juist voorkomen, omdat ik het belang van differentiëren ben gaan inzien voor iedere les! Dit neemt niet weg dat deze lessenserie op dit moment wel het gestelde doel bereikt heeft: er is gedifferentieerd en de sfeer in de klas is enorm verbeterd.

4. Bewijzen

Bewijs 1.1: Leerlingenenquête

Titel	Bewijs 1.1: Leerlingenenquête
Datum	15 oktober 2019
Relevantie	In dit bewijs toon ik aan een kleinschalig onderzoek uit te kunnen voeren in een klas en aan de hand van de uitkomsten een interventie op te kunnen zetten om het leerklimaat te verbeteren.
Context	Ik heb een enquête verspreid onder de leerlingen, die ze in moesten vullen. De enquête is afgenomen voorafgaand aan de interventie.

Bewijs

Naam

22 antwoorden

anna-lynn

Loïs Konings

Jonathan Kort

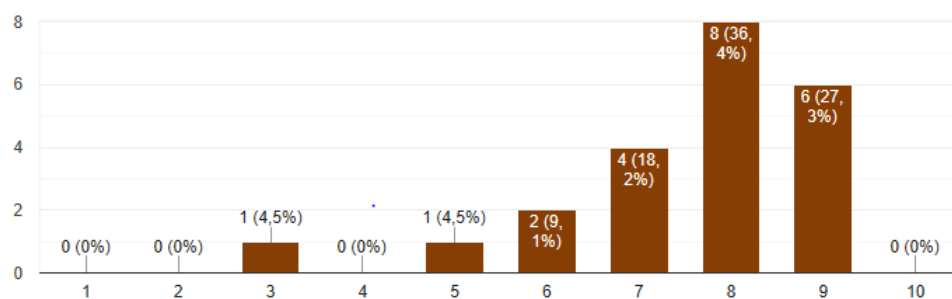
Steveline

Arian

thijmen

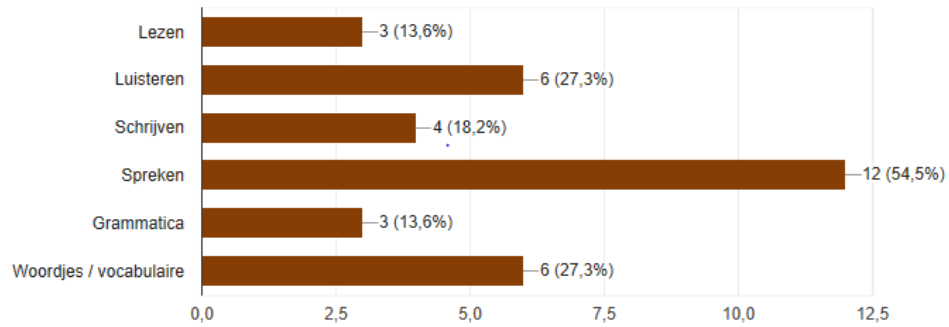
Hoe leuk vind je het vak Frans?

22 antwoorden

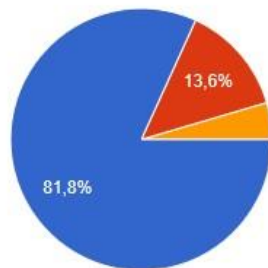
Welk onderdeel van Frans vind je het leukst? Er zijn meerdere antwoorden mogelijk.

22 antwoorden

Hoe vind je de lesindeling bij Frans?

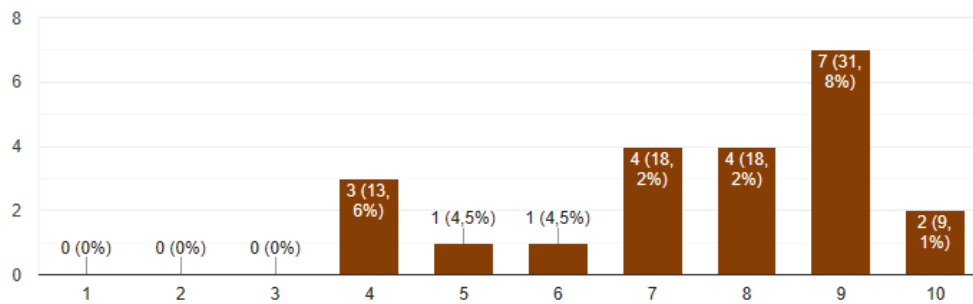
22 antwoorden

- Prima, er is genoeg afwisseling tussen zelfstandig werken en naar de docent luisteren
- Ik zou liever meer zelfstandig werken en minder naar de docent luisteren
- Ik zou liever meer naar de docent luisteren dan zelfstandig werken

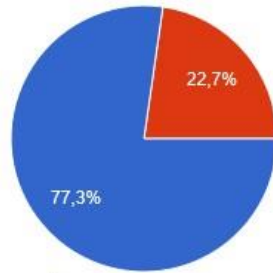
Op een schaal van 1 tot 10, hoe moeilijk vind je Frans?

22 antwoorden

Zou je het fijn vinden om aan het begin van de les zelf uit meerdere opties te mogen kiezen wat je gaat doen in de les?

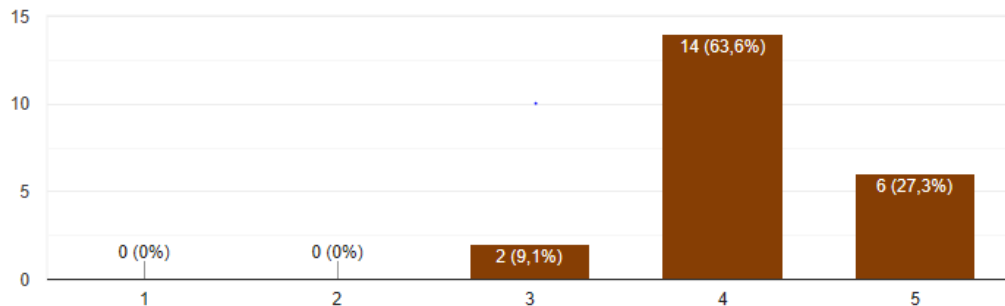
22 antwoorden

- Ja, dan kan ik kiezen wat ik daarvan het leukst vind
- Nee, ik heb liever dat de docent bepaalt wat we gaan doen

Op een schaal van 1 tot 5, wat is je mening over de docent? (uitleggen, helpen, praatje maken)

22 antwoorden

Welke tip(s) heb je waarmee de docent de lessen leuker kan maken of kan verbeteren?

weet ik niet

geen idee

Met hele moeilijke dingen bijv. een spel te bedenken zo onthoud je iets beter en ga je misschien makkelijker vinden

Oprachten in groepjes

iets meer tijd om huiswerk te maken in de les als dat kan kwa tijd natuurlijk

een keer een spelletje doen met de apprendres want dan onthoud je het beter en wordt de les nog leuker.

Zou het niet weten

Pas hadden we een opdracht dat we iets over een apprendre moesten tekening. Zo'n soort creatieve opdracht is leuk/leerzaam.

Niks, vind het prima zo ;)

meer opdrachten zoals pas geleden doen. toen moest je uit apprendre 4 dingen natekenen. dat vond ik erg leuk.

meer zelfstandig aan de gang gaan

meer orde in de les

cultuur

video's in het frans

niet van toepassing

Geen tips ik vind de lessen leuk en er is orde (bij de meeste docenten niet het geval) het is leuk veel afwisseling en leuk als we aan het einde film kijken . ik ga nog steeds met veel plezier naar uw les toe:)

- andere opdrachten zoals pas dat je iets kan tekenen of een spel waar van je kan leren

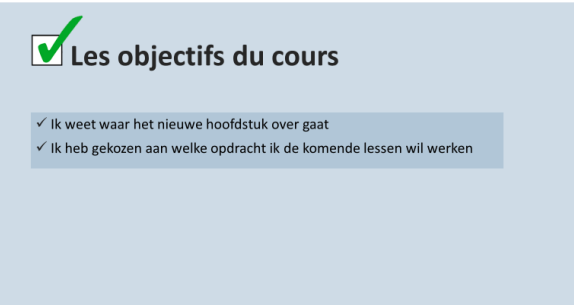
Meer spelletjes / presentaties

meer leesopdrachten ik vind het nog een beetje lastig

Bewijs 1.2: PowerPointpresentatie en opdrachten

Titel	Bewijs 1.2: PowerPointpresentatie en opdrachten
Datum	7, 13 en 14 november 2019
Relevantie	In dit bewijs toon ik aan lessen vorm te kunnen geven en te differentiëren naar de behoeften van autonomie, relatie en competentie.
Context	De PowerPointpresentaties werden gebruikt tijdens de lessenserie. De opdrachten zijn door mijzelf samengesteld en uitgedeeld aan de leerlingen tijdens de lessenserie.

Bewijs

 <p>Bonjour</p> <p>Lessenserie les 1 Classe 2h2 Le 7 novembre 2019</p>	 <p>Plan du cours</p> <ol style="list-style-type: none">1. Introduction unité 2 15 minutes2. Explication menu au choix 15 minutes3. (Regarder le vlog)
 <p>☒ Les objectifs du cours</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Ik weet waar het nieuwe hoofdstuk over gaat✓ Ik heb gekozen aan welke opdracht ik de komende lessen wil werken	 <p>L'introduction d'unité 2</p> <ul style="list-style-type: none">🕒 2 minutes📍 in je hoofd ;)👤 individueel📝 denk voor jezelf na over je favoriete sport of hobby en beantwoord deze vragen <p>Na 2 minuten vertellen en paar leerlingen over hun hobby.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Wat vind je er leuk aan?2. Hoe lang doe je het al?3. Hoe vaak doe je het?4. Noem nog 1 leuk weetje over jouw sport of hobby.

L'introduction d'unité 2

Lire page 50/51

Combineer de sporten met de plaatjes.

1. L'escrime
2. Le tir à l'arc
3. La natation
4. La voile

L'introduction d'unité 2

Les sports les plus populaires! Zet in de juiste top 5.

- Le tennis
- Le judo
- Le foot
- L'équitation (paardrijden)
- Le basketball

Explication menu au choix

Je gaat in een tweetal aan een keuzeopdracht werken. Hier krijg je de komende 2 lessen de tijd voor. Voor het eindproduct krijg je geen cijfer.

Je maakt deze les vast de keuze voor een opdracht. Er zijn 3 opties.

Première choix (1)

Grammaire

Lees de apprends over de grammatica goed door en maak wat opdrachten. Maak daarna een filmpje waarin jullie 1 van de apprends uitleggen en allebei aan het woord.

- Doe in je filmpje ook een aantal opdrachten voor. Schrijf hierbij bijv. op een wit vel en film terwijl je aan het schrijven bent.
- Geef in je filmpje ook een aantal tips aan degenen die het filmpje bekijken.

Deuxième choix (2)

Écrire (schrijven)

Bedenk en teken samen een stripverhaal over sport of hobby. Je mag het verhaal helemaal zelf verzinnen.

- Het stripverhaal bestaat uit minimaal 8 plaatjes en Franse zinnen.
- Je maakt dit stripverhaal op een groot gekleurd vel (A3).

Troisième choix (3)

Parler (spreken)

Interview elkaar over je favoriete sport of hobby. Eén leerling stelt de vragen, de ander geeft de antwoorden.

- Het interview bestaat uit minimaal 8 vragen en antwoorden. Schrijf de vragen en antwoorden uit.
- Wees creatief! Dus doe je het over voetbal, film dan ook dat je aan het voetballen bent.

Keuze maken

Maak de keuze individueel. Je mag op je blaadje aangeven met wie je graag zou willen samenwerken.

Noteer:

- 1) Naam
- 2) Keuze 1/2/3

Keuze 1: grammatica (filmpje)
Keuze 2: schrijven (stripverhaal)
Keuze 3: spreken (filmpje)

Les objectifs du cours

- ✓ Ik weet waar het nieuwe hoofdstuk over gaat
- ✓ Ik heb gekozen aan welke opdracht ik de komende lessen wil werken

Les devoirs

Mercredi le 13 novembre

Apprendre: apprendre 1 (page 75)

Bonjour

Lessenserie les 2
Classe 2h2
Le 13 novembre 2019

Plan du cours

1. Travail en duo 30 minutes
2. Evaluation 5 minutes

Les objectifs du cours

- ✓ We hebben goed samengewerkt
- ✓ We hebben ons aan de gemaakte afspraken gehouden

Menu au choix

Afspraken

1. Je gebruikt de laptop alleen om woorden of zinnen op te zoeken.
2. Je werkt goed samen, dus je doet allebei evenveel werk.
3. Je blijft op je plaats zitten.
4. Moet ik meerdere keren waarschuwen, dan krijg je een andere opdracht.
5. Als je wilt gaan filmen, vraag dan eerst toestemming bij mij.

Menu au choix

- 🕒 25 minutes
- 📍 in je schrift of op gekleurd papier
- 👤 en duo
- 📖 lees het blad goed door voor de opdracht
- 👩🏫 laat je werk zien aan de docent, die geeft je een vervolgopdracht

Les groupes

Ecrire = 2° choix

Laura van Doorn en Noëlle
Steveline en Leonie
Nathan, Jonathan en Ariën
Arian en Anton
Chantal en Laura Vos
Anne-Ruth en Jennifer
Bart en Thom

Parler = 3° choix

Swanette en Karin
Geerline en Stefie
Kees en Stefano
Lois en Willeanne
Thijmen en Tim
Anna-Lynn en Lisa

Les objectifs du cours

- ✓ We hebben goed samengewerkt
- ✓ We hebben ons aan de gemaakte afspraken gehouden

Les devoirs

Jeudi le 14 novembre

Apprendre: apprendre 2 (page 75)

Eventueel: werk thuis verder aan de opdracht, nog 1 les!

Bonjour

Lessenserie les 3
Classe 2h2
Le 14 novembre 2019

Plan du cours

1. Travail en duo	30 minutes
2. Evaluation	5 minutes

Les objectifs du cours

- ✓ We hebben goed samengewerkt
- ✓ We hebben ons aan de gemaakte afspraken gehouden
- ✓ We weten wat we nog moeten doen om de opdracht goed af te ronden

Menu au choix

Afspraken

1. Je gebruikt de laptop alleen om woorden of zinnen op te zoeken.
2. Je werkt goed samen, dus je doet allebei evenveel werk.
3. Je blijft op je plaats zitten.
4. Moet ik meerdere keren waarschuwen, dan krijg je een andere opdracht.
5. Als je wilt gaan filmen, vraag dan eerst toestemming bij mij.

Menu au choix

- 🕒 25 minutes
- 📍 in je schrift of op gekleurd papier
- 👤 en duo
- 📖 lees het blad goed door voor de opdracht
- 👩‍🏫 laat je werk zien aan de docent, die geeft je een vervolgoopdracht

Evaluation

Noteer :

1. Hoe vonden jullie de samenwerking?
2. Tops over jullie werk
3. Tips over jullie werk
4. Jullie mening over deze manier van werken (zelf opdracht kiezen, daar aan werken).

Les objectifs du cours

- ✓ We hebben goed samengewerkt
- ✓ We hebben ons aan de gemaakte afspraken gehouden
- ✓ We weten wat we nog moeten doen om de opdracht goed af te ronden

Les devoirs

Mercredi le 20 novembre

Apprendre: apprendre 1 et 2 (MO)

Faire: inleveren filmpje via website / strip in de les

Option 2 - Ecrire

Quoi?

Je schrijft een stripverhaal. Dit zijn de eisen:

- Het stripverhaal moet gaan over sport of hobby's.
- Het stripverhaal bestaat uit minimaal 8 plaatjes.
- In ieder plaatje is minimaal 1 Franse zin toegevoegd.

Comment?

Gebruik alle apprendres van hoofdstuk 2 (page 75-78), vooral apprendre 7 en 9.
Gebruik de woordenlijsten achterin het boek (page 153-162).
Gebruik de website www.mijnwoordenboek.nl voor woorden die je niet kunt vinden. Geen Google Translate!

Qui?

Je werkt samen aan deze opdracht. Verdeel de taken goed.

Quand?

De opdracht moet *mercredi le 20 novembre* ingeleverd worden. Je hebt 2 lessen de tijd om eraan te werken. Bedenk dus goed of je thuis ook nog iets moet doen.

Pourquoi?

Je werkt in deze opdracht aan het volgende doel van unité 2:
Na deze unité kun je over je hobby of sport praten.

Option 3 - Parler

Quoi?

Je maakt een filmpje waarin je elkaar interviewt. Dit zijn de eisen:

- Het interview moet gaan over sport of hobby's.
- Het interview bestaat uit minimaal 8 vragen en antwoorden.
- Jullie zijn allebei evenveel aan het woord.

Comment?

Gebruik alle apprendres van hoofdstuk 2 (page 75-78), vooral apprendre 7 en 9.
Gebruik de woordenlijsten achterin het boek (page 153-162).
Gebruik de website www.mijnwoordenboek.nl voor woorden die je niet kunt vinden. Geen Google Translate!

Qui?

Je werkt samen aan deze opdracht. Verdeel de taken goed.

Quand?

De opdracht moet *mercredi le 20 novembre* ingeleverd worden. Je hebt 2 lessen de tijd om eraan te werken. Bedenk dus goed of je thuis ook nog iets moet doen.

Pourquoi?

Je werkt in deze opdracht aan het volgende doel van unité 2:
Na deze unité kun je over je hobby of sport praten.

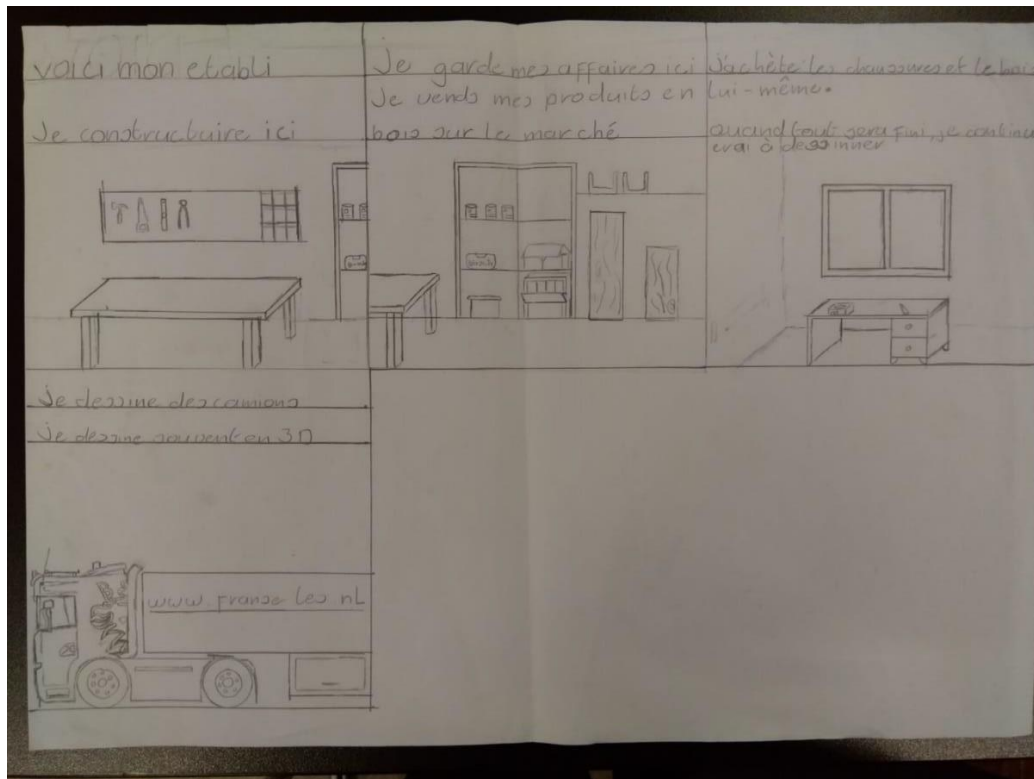
Bewijs 1.3: Reflecties van de leerlingen

Titel	Bewijs 1.3: Eindproducten van de leerlingen
Datum	27 november 2019
Context	De leerlingen hebben gereflecteerd op de keuzeopdrachten. Hieronder zijn een aantal van deze reflecties te lezen.
Bewijs	<p>Beste mevrouw, Ik vond de opdracht heel leuk en leerzaam. Een opdracht net als met de kloktijden een poster maken is ook leuk in plaats van huiswerk.</p> <p>Groeten, Loïs</p> <p>1 verwijderd i.v.m. privacy</p> <p>ik vond het leuk om te doen omdat: -het leuk is om iets anders te doen als huiswerk -je leert veel andere woorden</p> <p>hallo, ik vond het zelf erg leuk om met elkaar bezig te zijn. ook leër je veel woorden, ookal krijg je geen cijfer je gaat toch je best doen om zo goed mogelijk de uitspraak bijv. te kunnen. ook is het leuk dat je kan kiezen. dit vond ik ervan: ik ben best enthousiast!</p>

Bewijs 1.4: Eindproducten van de leerlingen

Titel	Bewijs 1.4: Eindproducten van de leerlingen
Datum	20 november 2019
Context	Hieronder zijn een aantal eindproducten van de leerlingen te zien, nadat ze 2 lessen gewerkt hadden aan de keuzeopdracht.

Bewijs

Filmfragment

Zie filmfragment met de naam 'bewijs 1.4'. Dit filmfragment is ingeleverd in Cumlaude.

